

obviare. Et in principio, & in medio sui regiminis hæc statuta, seu constitutiones & leges ipsas in p̄blica con- cione solemniter facere recitari, & etiam in alijs lo- cis extra Civitatem suam seu locum, sicut Dicecesano, seu Inquisitoribus, sive Inquisitori videbitur expe- dire.

LEX XL.

Ha constitutio- nes publicè recitantur, & in quatuor li- bris scriban- tur.
§. 42. Porrò hæc omnia statuta, seu constitutiones & leges præfatæ, & si quæ aliæ contra hæreticos, & eor- um complices tempore aliquo auctoritate Sedis Apo- stolicæ conderentur, in quatuor voluminibus unius de- beant tenoris contineri, quorum unum sit in statuto communis cujuscumque Civitatis seu loci, secundum apud Dicecesanum, tertium apud Fratres Prædicatores, quar- tum apud Fratres Minores cum omni sinceritate serven- tur, ne possint per falsarios in aliquo violari.

Datum Perusii, 3. Non. Novembr. Pontific. nostri an- no primo.

XIV. Contra Christianos ad Judæorum ritum trans- cuntes, ac Judæos conversos ad illum re- deuntes, aut Christianos ad eundem tra- hentes.

Hoc idem statuit postea Gregor. X. infr. in const. 3. Tur- bato corde, & Clem. IV. hinc sup. in const. 6. Ad ex- tirpanda. Et Nicol. IV. const. 1. Turbato, hic infr. & notavi aliam non absimilem const. edidisse Gregor. XI. contra similes Christianos & Sara- cenos.

Edita An D. C
1267. **LEMENS EPISCOPVS,**
Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Fratribus Prædi- catorum, & Minorum Ordinum, Inquisitoribus hæretica prævitiis, auctoritate Sedis Apostolica deputatis, aut in posterum deputandis: Salutem, & Apostolicam benedi- ctionem.

Quidã Obvi- siani ad ritũ Judæorum, & quidã Iu- dai conversi ad Iudaismũ redierunt.
§. 1. **T**urbato corde audivimus & narramus, quod quamplurimi reprobi Christiani, veritatem Ca- tholicæ Fidei abnegantes, se ad ritum Judæorum damna- biliter transtulerunt. Quod tanto magis reprobum fore dignoscitur, quanto ex hoc Christi nomen sanctis- simum, quadam familiari hostilitate securius blasphematur.

Contra eos Papa ab In- quisitoribus procedi, ut contra hære- ticos jubet.
§. 2. Cum autem huic pesti damnabili, quæ ut acce- pimur, non sine subversione prædictæ fidei, nimis exere- scit, congruis, & feltyis debeat remediis obviari, Uni- versitati vestræ per Apostolica scripta mandamus, qua- tenus terminos vobis ad inquirendum contra hæreti- cos auctoritate Sedis Apostolicæ designatos, super præ- missis, tam per Christianos, quam etiam per Judæos, in- quisita diligenter & fideliter veritate, contra Christia- nos, quos talia inveneritis committite, tanquam contra hæreticos procedatis.

Iudaos autem ad eorum ritum Christi-anos tra- hentes man- das puniri.
§. 3. Judæos autem, qui Christianos utriusque sexus ad eorum ritum execrabilem hæcenus induxere, aut in- veneritis de cætero inducentes, pœna debita puniatis. Contradictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compellendo. Invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.

Datum Viterbii, 7. Kalendas August. Pontific. nostri anno 3.



Gregorius X. ex Civitate Placentiæ, Theobaldus VI- ccomes antea vocatus, Archidiaconus Leodiensis. Creatus Viterbii Kalend. Septemb. anno 1271. Corona- tus Romæ 1272. 6. Kal. Aprilis. Sedit in Petri Cathedra annos 4. menses 4. dies decem. Creavit Card. 7. Obiit 3. Idus Januarii, Anno Domini 1276. Vacavit Sedes dies 8.

Indictio Sacri, & Oecumenici 14. Concilii Lugdu- nensis secundi, pro die 1. Maii 1274.

Edita An 1272.
GREGORIUS EPISCOPVS, &c.
Venerabilibus fratribus Patriarcha Hierosolymitano, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus Decanis, Archidiaconis, Præpositis, & aliis Ecclesiarum Prælati per Hierosolymitan. Provinciam constituti: Salutem & Apo- stolicam benedictionem.

Querim- Pontific. Graci in oratione obediencia Romana clefia se traxerim. Quid p̄ in hoc or- nerit. c. in subseq. c.
§. 1. **S**ALVATOR noster in cujus di- ctione cuncta sunt posita, Ci- vitatem Hierusalem videns, & prævidens ruituram, fleuisse describitur super eam. Et nos itaque qui Civitatis veri David, Religionis videlicet Christia- næ, circa cujus regimen non in sufficientia nostræ debilitatis sicut nec debemus, in- nitimur, sed de sola superabundantia virtutis divinæ speramus, non solum scissuras, juxta Prophetæ vaticini- um multiplicatas aperte vidimus, sed & ruinæ magnæ periculum in subtractione Populi Græcorum qui à Sedis Apostolicæ devotione ac obedientia se subtraxit, in oc- cupatione maxima, & vastatione valida Terræ Sanctæ, in subversione morum, quæ universaliter in Clero graviter obrepisse videtur, & populo, jam non tam cernimus, quam palpamus, num possumus non lugere? num com- primere lachrymas, continere suspiria, vel cohibere sin- gultus? Perfectè cum tanta subit plangendi ratio, plau- ctum declinare non possumus; sed necesse est, jam foras exeat, ab olim dum etiam nos minor status haberet, tanto altius radicans introrsum, tantoque diuturnitate factus acerbior, quanto facultate vitante diutius non est effica- citer exire permissus. Exeat igitur, exeat ad fratres, & fi- lios, ut scientes incommodum, ipsumque prudentius æstimantes, cooperationis remedio efficacius pro viribus relevent, & planctum piæ compassionis officio dulcius conso-

consolentur. Quis ergo dabit capiti nostro aquam, aut oculis nostris fontem lacrymarum, ut sic populi nostrae humilitati commissi spiritualiter & temporaliter interfectos, diebus & noctibus lugeamus? quorū culpam fordes, quibus iram meruisse creditur, diluamus? Lugendum siquidem occurrit, quod per subtractionem praedictam à Sedis ejusdem upitate subtractos, & in devio positos grandis culpa mors afficit, quod sanctae universalis corporis Ecclesiae membra, tam nobile eadem gravis admodum, & dispendiosa subtractio, tanto tempore mutilavit. Lugendum, & iterum ac amarè dolendum, quod sicut in partibus transmarinis non tantum audivimus, sed & oculis nostris vidimus, & manus nostrae contractaverunt (proh dolor) detestabilis solito blasphematur in gentibus nomen Christi, cum jam non tam verbis quam rebus ipsis, & factis Christianus insultetur ab infidelibus, & dicatur ubi est Deus eorum? Dum funiculus haereditatis Domini eadem Terra Sancta per nefandissimos Saracenos sic audacter invaditur, sic secura occupatur audacia, sic vastatur intrepidè, sic eisdem partibus Christianus populus immaniter trucidatur, quasi non sit illius adiutor, nec sit qui misereri possit ipsorum. Lugendum est amplius pariter, & horrendum, quod cum ille Paterfamilias diligens, qui horis diei variis operarios suam misit in vineam, ille summus agricola fator bonorum omnium, & plantator, agrum mundi hujus diligenter excolens, in eo seminaverit semen bonum, inimicus homo tanta invenitur in ipso superseminasse vitiorum zizania & errorum, ut ea deslere magis liceat, quam narrare. Idemque ager quotidie potius arefcere videatur ad ignem, quam albescere inveniat ad messem. Haec dum ministerio considerationis debite mentis nostrae praesentantur obtutibus, ignis in nostris meditationibus exardescit, & ad tanta discrimina relevanda suspirat affectus, zelus accenditur, & spiritus anxiatur.

si pro-
Con-
genera-
lydion

§. 2. Ad quod cum nos sufficere non posse sciamus, levamus oculos nostros ad montem, motem quidem Dei, montem uberem, montem pinguem, unde opportunum nobis provenire auxilium, & humiliter petimus, & devotè speramus. Et quia salubre in his adhiberi remediū interest generaliter omnium, nos cum fratribus nostris, aliisque viris prudentibus, exacto & frequenti tractatu praehabito, prout tanta necessitatis instantia exigebat, de ipsorum consilio generale Concilium, sicut imitatione digna Sanctorum Patrum consuetudo laudabilis, longaque observationis exemplum nos instruit, opportuno tempore decrevimus congregandum, ut in eo tam circa praemissa, quam circa caetera, quae salutem respiciunt animarum, illa Deo auspice communi consilio inveniat provisiō, & ejusdem approbatione Concilii roboretur, per cuius salutiferam executionem virtus Altissimi, eliminatis erroribus, roborata fide, reductis errantibus, reintegrata ejusdem fidei unitate, sedatis discordiis, pace firmata, extirpatis vitiis, virtutibusque plantatis, cunctis excessibus, moribus reformatis, repressis oppressiōnibus, libertate solidis munimentis instructa, recuperatis deperditis, & ejusdem Terrae Sanctae statu prospero reparato, hujusmodi scissuras uniat, ruinas impleat, occupata restituat, vastata restauret, restituta, & restaurata conservet, nobisque viam aperiat idem ipse, qui novit, & facultatem tribuat ipse qui potest, ut vitiorum errorumque zizaniis ad comburendum fasciculo alligatis, ad triticum in ejus horreum congregandum, sic in praemissis juxta intentum animi nostri desiderium sibi ministrare possimus utiliter, quod idem verus ejusdem universalis sponsus Ecclesiae ipsam dilectam suam, expeditam rugis, purgatam maculis, mundam virtutum monilibus, ac ornata, unam semper habeat, & formosam, ad sui nominis laudem, & gloriam, ad animarum profectum, robur fidei, pacem & exaltationem populi Christiani.

si pro-
luis

§. 3. Quia verò prosecutio tanti propositi tempore indiget, ut deductum maturius, ac feliciter, auctore Domino, effectum debitum sortiatur, biennium, numerandum ab initio instantis Maii, ad id duximus deputandum: deputaturi praeterea interim aliquos viros tanto ministerio competentes ad praedicandum in Terrae praefatae suffragium salutiferum verbum Crucis, per quod

corda Principum, Praelatorum, caeterorumque fidelium inducantur ad subsidium eidem Terrae, prout ipsius exposcit extrema necessitas, impendendum.

§. 4. Quocirca Universitati vestrae per Apostolica scripta praecipiendo mandamus, quatenus omni negligentia relegata, cunctis prout talis, & tanti negotii qualitas exigit, dispositis, & paratis, sic medio tempore vos accingatis ad iter, quod Kalendis Maii anni ab Incarnatione Domini, millesimi ducentissimi septuagesimi quarti, quas vobis, & aliis pro termino assignamus, in loco, quem licet ad praesens subriceamus ex causa, competenti tamen tempore vobis curabimus intimare, nostro vos conspectui praesentetis, ad subventionem necessariam Terrae praedictae, solers & operosum interim studium impensuri, prosequendo favorabiliter, & fideliter adjuvando illos, quos ad hujusmodi prosequendum negotium duxerimus deputandos. Volumus autem, quod in vestra Provincia ex vobis, fratres Episcopi, unus, vel duo remaneant ad ea, quae officium Episcopale requirunt inibi exercenda, & tam ille, vel illi, quos propterea contigerit remanere, quam alii, quos ad idem venire Concilium praepeditio forsitan Canonica prohibebit, Capitula insuper Ecclesiarum omnium ejusdem Provinciae, tam Cathedralium, quam etiam aliarum, quibus per vos fratres Patriarcha, & praefati Episcopi ex parte nostra volumus id mandari, cum in eodem Concilio tractanda sint aliqua, quae pertinebunt ad ipsos, ad idem Concilium viros idoneos pro se mittant.

Prabatos ad illud convocat.

Quibuscumque non obstantibus eos venire praecipit.

§. 5. Non obstantibus quibuscumque privilegiis, seu indultis quibuscumque personis, ordini, vel dignitati, seu Collegio sub quacumque verborum forma, vel expressione, à praedicta Sede concessis, per quae possit effectus hujusmodi mandati nostri quomodolibet impediti, aut eidem in aliquo derogari, circa personarum, & electionum numerum moderamine, quod alias statuit Lateranen. Concilium, taliter observato, ut nemini liceat illud excedere, sed omnibus prout libet arctare. Nullus pomposus, aut inanis gloriae quaesitor, sed quilibet sic verè humilitatis cultor appareat, quod & Ecclesiae sibi commissa nequaquam onerosus existat.

Et interim qua reformationi necessaria videntur, eos praeparare iubet.

§. 6. Interim quoque per vos, & alios prudentes viros Deum timentes, & habentes pra oculis, omnia quae correctionis, & reformationis limam exposcunt, inquirentes subtiliter, & conscribentes fideliter, eadem ad ipsius Concilii notitiam deferatis. Et nos nihilominus variis modis, & viis solers studium, & efficacem operam dare proponimus, ut omnia talia in examen ejusdem deducta Concilii correctionem, & directionem recipiant opportunam.

Excusationum praetextum refellit.

§. 7. Nullus ergo inobedientiae notam, & canonica ultionis acrimoniam vitare desiderans, fallacium excusationum velamento se muniat, vel ex impedimentis itinerum, quae Domino prava in directa, & aspera in vias planas sua omnipotentia convertente, cessaverunt, frivolarum allegationis munimenta confingat, ut à tam sancti prosecutione operis se subducat, sed occurrant singuli voluntarii ad id, quod & divinae congruit voluntati, & salutem animarum, ac utilitatem respicit singulorum.

D. P. A. S. die 1. April.

Dat. Laterani, Kal. Aprilis, Pontific. nostri anno 1.

De reditu Michaelis Palaeologi Graecorum Imperatoris ad obedientiam Romani Pontificis, & unione Ecclesiae Graecae cum Latina.

II.

At Imperator iste à fide non multò postea aberravit, idemque à Mart. IV. damnatus & excommunicatus fuit, ut inf. in ejus const. 1. Michaelem.

Ecclesia autem Graeca cum Latina iterum se univit, ut videre est infra in const. 17. Eugen. IV. Latentur.

G R E G O R I V S P A P A X.
Charissimo in Christo filio Michaeli Palaeologo Imperatori Graecorum Illustri, Salutem & Apostolicam bened.

Edita An. D. 1174.

§. 1. Exultat mater Ecclesia renascentis proles saecunditate jocunda. Exultat & jubilat gaudeter, attendens

Exultat hic Pont. c. 1010 dens

Concil. Lugd. de reditu Michaelis Palæologi Imperatoris ad unitatem S.R.E.

dens se drachmam deperditam invenisse, immense lætitiæ tore perfunditur, dum ruinas, quas in ea schisma multiplicarat antiquum, impleri per tuum, aliorumque reditum ad ipsius Ecclesiæ unitatem, sine stragis cuiusque periculo, solo pacis auctore prævio intuetur. Exultamus & Nos pastoris prout Domino placuit, vices gerentes in ea. Exultamus proculdubio in illo vero Pastore, qui animam suam pro ovibus suis ponere non expavit. Ipsi vitulum labiorum exsolvimus, de cuius non est dubium munere processisse, ut ovis quæ perierat sit inventa; & revixerit filius, quem mors animæ, mors utique gravior occuparat. Occurrentes itaque tibi de regione dissimilitudinis redeunti, collo tuo brachiis paternæ affectionis accumbimus, & te solidæ charitatis osculo pressius osculamur. O utinam tibi filii pateret ad plenum cum quanto in his occurrit tripudio eadem Ecclesia nuper in Lugdunen. Concilio congregata. O si voces psallentium inibi, Deumque flexis genibus; & nudatis capitibus laudantium, præcipue Prælatorum in tuis sonuissent auribus, & revelata facie ipsorum oculos deducentes quasi aquarum exitus inspexisses; profecto prudenter adverteres, quod erant eorum lachrymæ, tam excussi doloris indices, quam adeptæ lætitiæ proditrices. Nec minus intelligeres, quam grati tui advenissent Nuntii, quam fuerint gratanter accepti, cum quanto etiam jubilo tua professio acceptata. Exulta igitur, & tu filii, exulta, & lætare in eo, qui est splendor lucis æternæ, divinæ quædam emanatio claritatis: qui tuum sic animam suo lumine illustravit, ut lumen veritatis intelligens, non solum redires ad illam, sed ad redeundum aliis dux, & prævio effici mereris. Exulta & gaude talem, ac tantum jam datum laboribus tuis effectum, ut & de tuo ad sinum unitatis Ecclesiasticæ reditu indubitatum expectare valeas præmium, & de aliis per te redeuntibus tibi plenioris debeatur retributionis augmentum.

Hortatur eundem Imperatorem ad totalem schismatis abolitionem.

D.P. An. 3. die 28. Julii.

§. 2. Persta ergo: & quod cœpisti, sollicite, cum omni diligentia, & sollicitudine prosequaris, efficacè pro posse daturus operam, ut nec in aliquibus ejusdem schismatis reliquiæ qualescumque super sint. Dei quidem perfectæ sunt opera, & tu creatura illius creatorem tuum in tam placiti consummatione operis, pro viribus imitare; ut spei conceptæ de præmio res succedat, & præmissum debitum exhibitio regalis exsoluat. Super his autem & aliis habitis circa præmissa processibus, præfati tuæ celsitudinis Nuntii, quorum tibi notior est virtus, & probitas, ad te plenius revertuntur instructi, quibus te non dubitamus fidem indubitatum adhibere.

Dat. Lugduni v. Kalen. Augusti, Anno tertio.

Sequitur alia Pontificis epistola ad Filium dicti Imperatoris.

Edita A. D. 1174. GREGORIVS PAPA X. Andronico Primogenito charissimi in Christo filii nostri Michaelis Palæologi Imperatoris Græcorum Illustris: Salutem, & Apostolicam benedictionem.

Hortatur hic Pontif. filium d. Imperat. studens unitati Ecclesiæ Græcæ cum Latina.

§. 1. Habes fili, unde Domino Deo tuo in vocem Exultationis, & confessionis erumpas. Exultes in eo & fatearis humiliter tibi de immenso ipsius dono concessum, veræ fidei agnoscere veritatem, illam amplecti piis affectibus, & devotis nobis missis affatibus confiteri. Hæc si corde contrito, & humiliato spiritu recognoscens, àceptorum prosecutione sollicita non desistas, plura tibi salutaribus inhzrenti studiis, proculdubio ipse bonorum omnium dator adjiciet, perfectæ tandem retributionis præmium largiturus. Ideoque magnitudinem tuam monemus, & hortamur in Domino JESU CHRISTO, quatenus in præmissis sic ut discrete scripsisti, tui genitoris inclyti laudabili proposito, nobis per ejus & tuas expresso litteras, constanter adherens, totis viribus satagas, ut antiquati schismatis omnino aboleantur reliquiæ, sitque Latinorum & Græcorum unitas perpetuis temporibus inconcussa.

D.P. A. 3. die 3. Julii.

Datum Lugduni v. Kalendas Augusti, Anno tertio.

Subsequitur tenor litterarum supradicti Michaelis Imperatoris ad istum Pontificem.

SANCTISSIMO, & BEATISSIMO, primo & Summo Pontifici Apostolicæ Sedis venerabili Pape, & communi Patri omnium Christianorum, & venerabili Patri Imperii nostri Domino Gregorio, Michael in Christo Deo, fideliter Imperator, & moderator Romæorum, Ducas, Angelus, Comnenus, Palæologus, & spiritualis filius magnæ Sanctitatis vestræ, convenientem honorem & reverentiam cum sincera, & pura affectione, & orationum postulatione.

Quoniam missi sunt à Magnitudine vestra ad Imperium meum Nuntii Deo placentes, Ordinis fratrum Minorum, Frater Hieronymus de Asculo, Frater Raymundus Berengarii, Frater Bonagratia de S. Joanne in Perliceto, & Frater Bonaventura de Mugello, & obtulerunt litteras magnæ Sanctitatis vestræ Imperio meo, in quibus inter alia de confessione fidei, quam docet, & prædicat, & confitetur Sancta Romana Ecclesia, continebatur, & oportebat in his magis responsum convenientem nos facere, ecce hoc facit Imperium meum. Habet autem confessio fidei in dictionibus taliter.

Credimus Sanctam Trinitatem, Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in Trinitate Deitatem coessentialem, & consubstantialem, coæternam, & coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, & majestatis, Creatorem omnium creaturarum, à quo omnia, in quo omnia, per quem omnia, quæ sunt in cœlo, & in terra, visibilia, invisibilia, corporalia, & spiritualia. Credimus singulam quamque in Trinitate personam, unum verum Deum, plenum, & perfectum. Credimus ipsum Filium Dei Verbum Dei æternaliter natum de Patre, consubstantialem, coomnipotentem, & æqualem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu Sancto, & Maria semper Virgine, cum anima rationali, duas habentem nativitates, unam ex Patre nativitatem æternam, alteram ex Matre temporalem, Deum verum, & hominem verum, proprium in utraque natura, atque perfectum, non adoptivum, nec phantasticum, sed unum, & unicum Filium Dei, in duabus, & ex duabus nativitatibus, divina scilicet & humana, in unius personæ singularitate, impassibilem & immortalem divinitate, sed in humanitate pro nobis, & salute nostra passum vera carnis passione, mortuum, & sepultum, & descendisse ad inferos, ac tertia die resurrexisset à mortuis vera carnis resurrectione: die quadagesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, & anima ascendisse in Cœlum, & sedere ad dexteram Dei Patris, inde venturum judicare vivos, & mortuos, & redditurum unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint, sive mala. Credimus & Spiritum Sanctum plenum, & perfectum verum Deum, ex Patre Filioque procedentem, coæqualem, & consubstantialem, & coomnipotentem, & coæternum per omnia Patri, & Filio. Credimus hanc Sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unicum Deum, omnipotentem, æternum, & invisibilem, & incommutabilem. Credimus sanctam Catholicam, & Apostolicam unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur Sanctum baptismum, & vera omnium remissio peccatorum. Credimus etiam veram resurrectionem hujus carnis, quam nunc gestamus, & vitam æternam. Credimus etiam novi, & veteris testamenti, legis, ac Prophetarum, & Apostolorum unum esse auctorem Deum ac Dominum. Hæc est vera fides Catholica, & hanc supradictis articulis tenet, & prædicat Sacrosancta Romana Ecclesia, sed propter diversos errores, à quibusdam ex ignorantia, & ab aliis ex malitia introductos, dicit, & prædicat eos qui post Baptismum in peccata labuntur, non rebaptizandos, sed per veram poenitentiam suorum consequi veniam peccatorum. Quod si verè poenitentes in charitate decesserint, antequam dignis poenitentia fructibus de commissis satisfecerint, & omnis, eorum animas poenis purgatoriis, hoc est catarteriis, sicut nobis Frater Ioannes explanavit, post mortem purgari, & ad pœnas hujus

huiusmodi relevandas prodesse eis fidelium vivorum suffragia, Missarum scilicet sacrificia, orationes, & elemosynas, & alia pietatis officia, quæ à fidelibus pro aliis fidelibus fieri consueverunt, secundum Ecclesiæ instituta. Illorum autem animas, qui post sacrum baptismum susceptum, nullam omnino peccati maculam intulerunt, illas etiam, quæ post contractam peccati maculam, vel in suis manentes corporibus, vel eisdem extitæ, prout superius dictum est, sunt purgatæ, mox in Cælum recipi. Illorum autem animas, qui in mortali peccato, vel cum solo originali decedunt, mox in infernum descendere, pœnis tamen æquaribus puniendas. Eadem Sacrosancta Ecclesia Romana firmiter credit, & firmiter asseverat, quod nihilominus in die Iudicii omnes homines ante tribunal Christi cum suis corporibus comparebunt, redditori de propriis factis rationem. Tenet etiam, & docet eadem Sancta Romana Ecclesia, septem esse Ecclesiastica Sacramenta, unum scilicet Baptisma, de quo dictum est supra: aliud est Sacramentum Confirmationis, quod per manuum impositionem Episcopi conferunt, christifando renatos: aliud est Pœnitentiæ, aliud Eucharistiæ, aliud Sacramentum Ordinis, aliud est Matrimonium, aliud Extrema-unctio, quæ secundum doctrinam B. Jacobi infirmantibus adhibetur. Sacramentum Eucharistiæ ex azymo conficit eadem Romana Ecclesia, tenens & docens, quod in ipso Sacramento panis verè transubstantiatur in Corpus, & vinum in Sanguinem Domini nostri JESU CHRISTI. De Matrimonio verò tenet, quod nec unus vir plures uxores simul, nec una mulier permittitur habere plures viros. Soluta verò legitimo matrimonio per mortem conjugum alterius, secundas & tertias deinde nuptias successivè licitas esse dicit, si impedimentum canonicum aliud ex causa alia non obstat. Ipsa quoque Sancta Romana Ecclesia summum, & plenum primum, & Principatum super universam Ecclesiam Catholicam obtinet, quem se ab ipso Domino in B. Petro Apostolorum Principe, sive vertice, cujus Romanus Pontifex est successor, cum potestatis plenitudine recepisse veraciter & humiliter cognoscit. Et sicut præceteris tenetur fidei veritatem defendere, sic & si quæ de fide subortæ fuerint quæstiones, suo debent iudicio definiri. Ad quam potestatem gravatus quilibet super negotiis ad Ecclesiasticum forum pertinentibus appellare, & in omnibus causis ad examen Ecclesiasticum spectantibus ad ipsius potestatem iudicium recurri, & eidem omnes Ecclesiæ sunt subiectæ. Ipsarum Prælati obedientiam, & reverentiâ sibi dant. Apud hanc autem sic potestatis plenitudo consistit, quod Ecclesiis cæteras ad sollicitudinis partem admittit, quarum multas, & Patriarchales præcipuè, diversis privilegiis eadem Romana Ecclesia honoravit, sua tamen observata prerogativa, tum in generalibus Conciliis, tum in aliquibus aliis semper salva. Suprascripta fidei veritate (prout plena lecta est, & fideliter exposita) veram, sanctam, Catholicam, & orthodoxam fidem cognoscimus, & acceptamus, & ore ac corde confitemur, quod verè tenet, & fideliter docet, & prædicat Sancta Romana Ecclesia: inviolabiliter observare eandem professionem, & in ea omni tempore perseverare, nec ullo unquam tempore ab ea discedere quoquo modo, aut deviare, vel discordare promittimus. Primum quoque ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, sicut in præmissa serie continetur, ad ipsius Sanctæ Ecclesiæ obedientiam spontaneam venientes, confitemur, & recognoscimus, acceptamus, & sponte suscipimus.

Consistentes verò hæc, & approbantes, & acceptantes, & promittentes observare, ut superius dictum est, rogamus magnitudinem vestram, ut Ecclesia nostra dicat sanctum Symbolum, prout dicebat hoc ante schisma, usque in hodiernum diem, & quod permaneamus in ritibus nostris, quibus utebatur ante schisma, qui scilicet ritus non sunt contra suprascriptam fidem, nec contra divina præcepta, nec contra veteris, & novum testamentum, nec contra doctrinam sanctorum generalium Conciliorum, & sanctorum receptorum per sancta Concilia quæ celebrata sunt à spiritali dominatione

Ecclesiæ Romanæ. Hoc igitur non grave est vestræ Sanctitati, nec iniustum, & nobis tunc difficile propter infinitam multitudinem populi.

Commissimus autem super his præsentibus Nuntiis Imperii nostri, ut dicta per præsentem literas nostras constentur, & affirmant vice Imperii nostri coram magna Sanctitate vestra: Præsentem igitur scriptum de nostra recognitione, susceptione, acceptione, & professione, propria manu nostra Dei gratia Imperiali subscriptione signavimus, & sigillum nostræ potentis imperii appendi fecimus, &c.

Transmissio
Nuntiorum
ad Romanam
Pont. pro præ-
dictorum
confessione
firmanda.

Contra Christianos ad ritum Judæorum transcurrentes, & Judæos conversos rejudicantes, vel Christianos ad eorum ritum trahentes.

II k

Ejusdem argumenti est const. Clem. 4. Turbato corde, 14. hic sup.

GREGORIUS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Fratribus Prædicatorum, & Minorum Ordinum, Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, auctoritate Sedis Apostolicæ deputatis, & in posterum deputandis: Salutem & Apostolicam benedictionem.

Edita A.D. 1273.

§. 1. Turbato corde audivimus, & narramus, quod non solum quidam de Judaicæ cæcitate errore ad lumen fidei Christianæ conversi, ad priorem reverti esse perfidiam dignoscuntur, verumetiam quamplurimi Christiani veritatem Catholicæ fidei abnegantes, se damnabiliter ad ritum Judaicum transulerunt. Quod tanto magis reprobum fore cognoscitur, quanto ex hoc Christi nomen Sanctissimum quadam familiari hostilitate fecerunt blasphematur.

Quidam Christiani ad ritum Judaicum, & Judæi conversi ad illud revertuntur.

§. 2. Cum autem huic pesti damnabili congruis & festinis remediis deceat obviari, Universitati vestræ per Apostolica scripta mandamus, quatenus infra terminos ad inquirendum contra hæreticos auctoritate Sedis Apostolicæ designatos, super præmissis, tam per Christianos, quam etiam per Judæos, inquisita diligenter, & sollicitè veritate, contra eos, quos talia invenietis hæcenus commisisse, ac committere etiam in futurum, tanquam contra hæreticos, contra fautores quoque, receptatores & defensores eorum, procedere studeatis.

Contra eos tanquam hæreticos hic Pont. ab Inquisitoribus prædicti judicari.

§. 3. Judæos autem, qui Christianos utriusque sexus ad eorum ritum execrabilem induxerint, aut inveneritis de cætero inducentes, pœna debita puniatis. Contra dictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compefcendo. Invocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii sæcularis.

Judæos quos Christianos ad eorum ritum inducentes, pœna debita puniatis. Contra dictores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compefcendo.

Datum Lugduni, Kalendis Martii, Pontificatus nostri anno secundo.

Dat. P. A. 2. die 1. Martii.